



www.veselasola.net



ZNANJE ZA VSE!

Varno na kolo



Kolo je vedno bolj priljubljeno prevozno sredstvo ne le med mladimi, ampak pri vseh generacijah. O njem ste v Veseli šoli brali že lani, letos pa bomo pridobljeno znanje ponovili, poglobili in obogatili. S to razliko, da tokrat to počnemo izključno za zabavo – saj čeprav je kolesarstvo lahko tudi zelo tekmovalno, iz te teme letos ne boste tekmovali.

Kolo je eden najpomembnejših izumov v zgodovini človeštva. Od starih kultur do industrijske revolucije je vedno pomenilo napredek. Kolo pa je prineslo tudi pravo revolucijo v mobilnosti človeštva: že stoletja od nastanka »dvokolesnega vozila« je namreč kolo nadvse priljubljeno sredstvo mobilnosti, zabave in športa.

PUSTI ZDAJ ŠOLO,
ŠNOFI, GREVA SKUPAJ
KOLO-VRATIT!





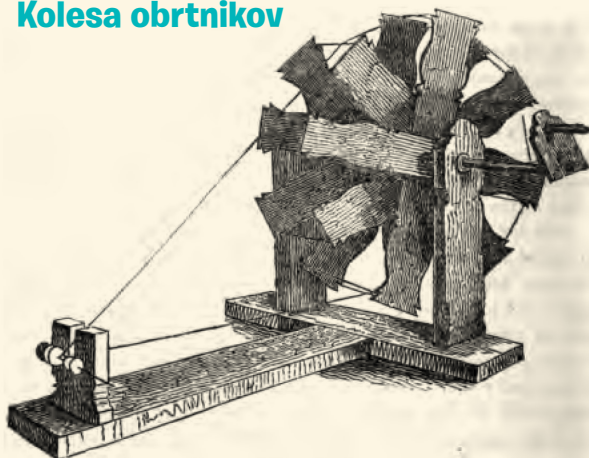
Kolo je korenito spremenilo človekov način življenja. Izum kolesa se je zgodil v poznem neolitiku in je skupaj z drugimi tehnološkimi dosežki omogočil prehod v bronasto dobo.

Leseno kolo z Ljubljanskega barja

Najstarejše odkrito leseno kolo z osjo na svetu prihaja z **Ljubljanskega barja**. Našli so ga leta 2002 ob raziskavah ostankov kolišča na lokaciji **Stare gmajne pri Vrhniki**, danes pa ga hrani **Mestni muzej Ljubljana**. Staro je okrog 5150 let. Kolo in os sta verjetno padla s prazgodovinskega dvokolesnega voza, ki so ga izdelali **koliščarji**, prebivalci Ljubljanskega barja med 5. in 2. tisočletjem pred našim štetjem. Podobna kolesa so našli tudi v hribovjih Švice in jugozahodne Nemčije, vendar je kolo z Ljubljanskega barja večje in starejše.



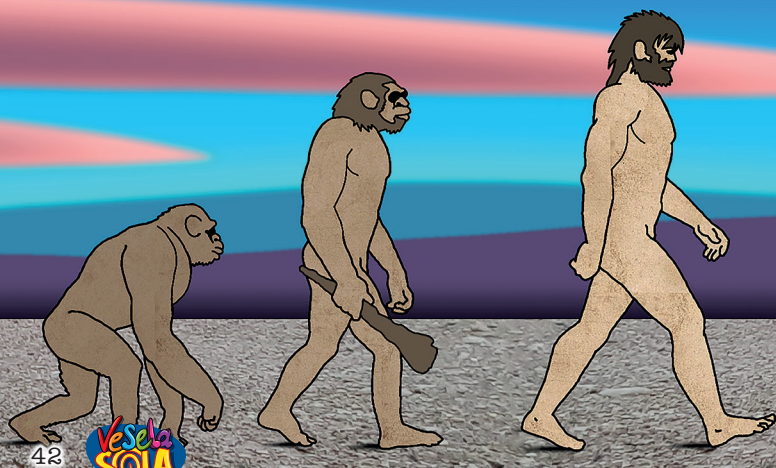
Kolesa obrtnikov



Preden smo kolo postavili pokonci in zavrteli pedale, si je človek s kolesom pomagal na številne druge načine. Ker smo ga izumili še pred začetkom zapisovanja naše zgodovine, se pravzaprav ne ve, kako staro je. Iz arheoloških najdb pa lahko sklepamo, za kaj vse so ga naši predniki uporabljali.

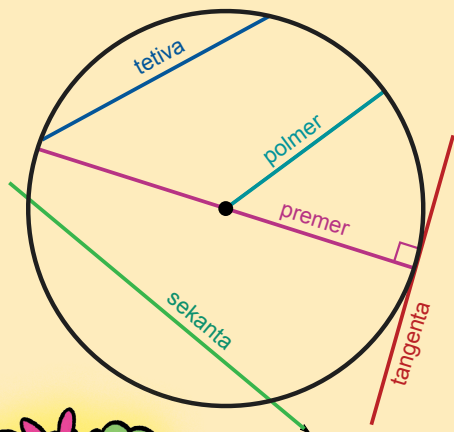
- **Lončarska kolesa** so uporabljali že v Mezopotamiji pred 7000 leti. Še danes se vrtijo v lončarskih delavnicah po vsem svetu, največkrat za hobi.
- **Kolovrat** je priprava za predenje niti in kolo je njen bistven del. Na Kitajskem in v Indiji so ga vrteli že konec 2. tisočletja pred našim štetjem.
- **Mline za žito** so najprej vrteli ljudje, potem živali, kasneje pa voda in veter.

Francoz Mede de Sivrac je iznašel dvokolesno prevozno sredstvo, ki ga je »kolesar« z eno nogo porival, druga pa mu je varno počivala na lesenem drogu, ki je povezoval obe kolesi. Njegovemu izumu so rekli leseni konj.



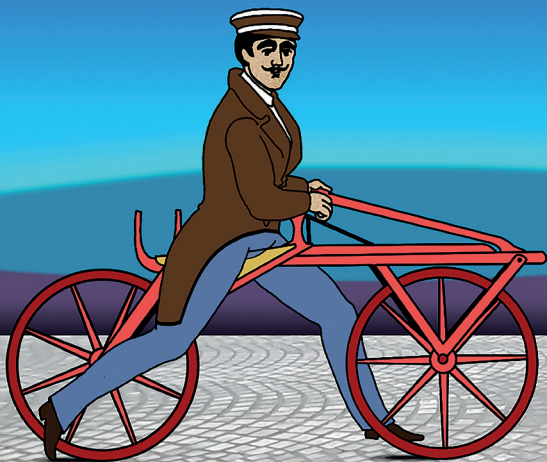
Geometrija

Obliko kolesa bi lahko še najbolj ponazorili s **krožnico**. Saj veste, krožnica je v matematiki najbolj znana **sklenjena krivulja**. Krožnica s središčem v točki S in s polmerom r je množica točk, ki ležijo v isti ravnini kot S in so za r enot oddaljene od točke S . Geometrijski lik, omejen s krožnico, se imenuje **krog**.



SEKANTNA
VOŽNJA JE NEVARNA
ZA TETIVE.

Nemški baron Karl Drais von Sauerbronn je kolesu dodal sedež in krmilo. Drais tako velja za avtorja prvega funkcionalnega prototipa kolesa. Čeprav velja za prvo pravo kolo, je bilo bolj poganjalec, saj ni imelo pedalov.



1817

Električno kolo

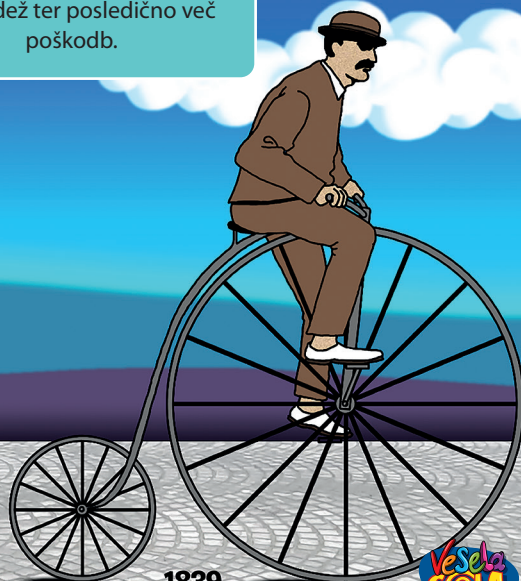
Prvi patent za kolo z električnim motorjem je bil vložen v ZDA v 80. in 90. letih 19. stoletja (1880–1899). Od takrat so električna kolesa seveda zelo napredovala. Njihova glavna posebnost je, da opravijo nekaj kolesarjevega dela, zato je poganjanje pedalov lažje. Z njimi se vozniki **izognejo prometnim zastojem** na vsakdanjih poteh, radi jih imajo tudi kolesarji **izletniki**. Za transport jih uporabljajo tudi **dostavljavci**. So **prijazna do okolja** in učinkoviteje izrabljajo energijo od avtomobilov na bencin. Vse naštetu seveda še v večji meri velja za klasična kolesa.



ČEPRAV JE V KOLONI
TUDI KOLO, KOLO V
KOLONI STALO NE BO!



Kolo je dobilo pedala in novo ime – velociped. Prednje kolo je bilo bistveno večje od zadnjega, kar je prineslo višjo hitrost in višji sedež ter posledično več poškodb.



1839

Šport

Prva organizirana kolesarska dirka na svetu je bila 31. maja 1868 blizu Pariza. **Prvo žensko kolesarsko dirko** so organizirali leta 1895 v Londonu. **Prva kolesarska tekma na Slovenskem** je bila že osem let pred tem, leta 1887, potekala pa je od Šentvida do Ljubljane v dolžini 4 kilometrov. Vse do leta 1903 so se kolesarska tekmovanja odvijala na kolesarskih dirkališčih – **velodromih**, tistega leta pa je bila organizirana prva **odprta dirka** Tour de France (Dirka po Franciji).

Natrpana sezona



Kavč kolesarji (navijači) se zabavajo od **januarja do novembra**. Med enodnevnimi dirkami je najslavnejših pet, ki jim rečejo spomeniki, največ pozornosti pa pritegnejo tri tritedenske dirke:

- **Giro d'Italia** v maju
- **Tour de France** v juliju
- **La vuelta** v septembru

Lady Ariel, prvo kolo, ki so ga lahko vozile ženske, je imelo stransko »sedlo«. Oblikoval ga je Britanec John Kemp Starley, ki je lansiral tudi »varnostno kolo Rover« z verižnimi zobniki.



1874

Slovenski začetki

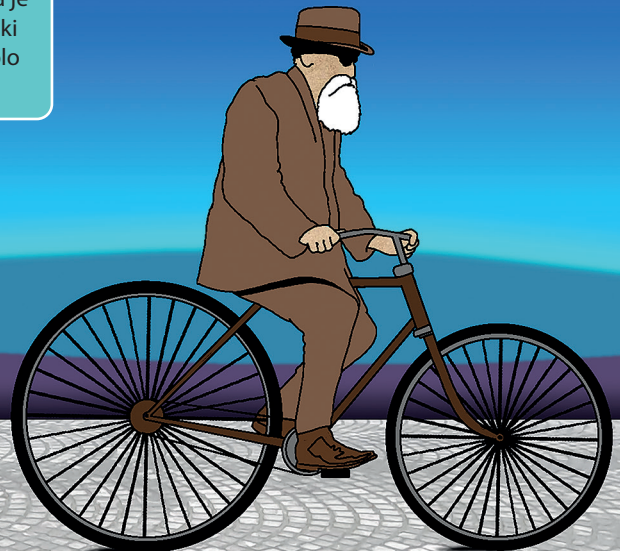
Prva kolesa so se v naših krajih pojavila okoli leta 1880, in to skoraj istočasno kot v Zagrebu in Beogradu. V Ljubljani so ustanovili prvo kolesarsko organizacijo leta 1887, imenovano **Klub slovenskih biciklistov**, leta 1895 pa tudi **Zvezo slovenskih kolesarjev**. Slovenci tudi danes radi združujemo kolesarjenje in preživljanje časa v naravi.



Na sliki so udeleženci tekme za gorsko prvenstvo Jugoslavije, ki jo je leta 1925 organizirala kolesarska podzveza Slovenije. Kolesarji so se pomerili na 6 km dolgi progi nad Vrhniko.



Škot John Boyd Dunlop je patentiral napihljivo gumo, ki je zamenjala neudobna kolesa iz kovine in lesa. Ustanovil je tudi podjetje za izdelavo gum, ki dela še danes.



1888

Največje kolo na svetu

Za največje kolo na svetu je lani veljal izum francoskih kolesarskih navdušencev Nicolasa Barrioza in Davida Peyrouja. Njunsko kolo je namreč visoko kar 7,7 metra in ga je mogoče tudi voziti. Izdelano je iz jekla in drugih kovin ter lesa. Največje kolo na svetu ima pedale povezane s 16-metrsko verigo. Sedež in kolesi so standardne velikosti, le da je sedež nameščen približno sedem metrov nad kolesoma.



Najmanjše kolo na svetu

Spomladi leta 1988 je bil v Guinnessovo knjigo rekordov vpisan rekord v vožnji z najmanjšim kolesom tistega časa s premerom kolesa le 1,9 centimetra in višino okvirja nekaj več kot 3 centimetre. Imel je krmilo, sedlo in pogon – vse, kar je potrebno. Neville Patten, avstralski izumitelj tega majhnega kolesa, je z njim prevozil 4,1 metra. Danes velja, da je avtor najmanjšega kolesa na svetu Sergej Daševski, trikratni svetovni prvak in petkratni zmagovalac kolesarskih prvenstev. Že več let izdeluje nenavadna kolesa, zdaj pa njegova zbirka obsega 40 koles in velomobilov, od katerih je najmanjši dolg le 8,5 centimetra – a ga lahko vozi le izumitelj sam.



Razmah kolesarjenja po drugi svetovni vojni je privedel do koles, kakršna vozimo danes. Sodobni materiali, kot so titan, aluminij in karbonska vlakna, so omogočili, da so okvirji koles vse lažji in vzdržljivejši.



1950 -



Lepa Anka kolo vodi

Kólo ni isto kot koló, čeprav je tudi okroglo in se fletno vrti. Kólo je skupinski ljudski ples, ki se navadno pleše v krogu, običajno v narodnih nošah. Besedi se ne razlikujeta le po naglasu. Tako na primer ne najdemo kolesa, a nočemo plesati kóla, s kolesom kolesarimo, ko plešemo kólo, pa kólamo.



Ideja o kolesih z električnim motorjem sega že v konec 19. stoletja, a resnično priljubljenost so doživeli šele v 21. stoletju. V Nemčiji in na Nizozemskem je že več kot polovica vseh na novo kupljenih koles električnih.



2000 -

Kolesarski vrtiljak

Kolo je do okolja prijazno prevozno sredstvo, poleg tega je kolesarjenje zelo koristno za zdravje. Evropejci smo veliki kolesarski navdušenci. Slovenija je sicer pod evropskim povprečjem, Ljubljana pa je med evropskimi mesti v samem vrhu, primerljiva je z Berlinom – pred njo so samo København, Amsterdam in Helsinki. Kolesarimo pa seveda ne le po mestih, temveč tudi po cestah, v naravi in drugod. Glede na funkcijo, ki jo kolesa opravljajo, ločimo med različnimi vrstami koles. Poznate vse?



Tandem je kolo z dvema sedežema, nameščenima drug za drugim. Z njim se lahko vozita dva človeka hkrati. Pedale poganjata oba, krmili pa le tisti, ki je spredaj. Tistim, ki so vajeni nadzorovati zavijanje svojega kolesa, je tako precej nenavadno sedeti zadaj. Obstajajo tudi različice s tremi in celo več sedeži.



Monocikel ali enokolo navdušuje akrobatsko nadarjene, saj je na njem treba nenehno loviti ravnotežje, ravno nasprotno kot pri triciklu. Pogosto ga uporabljajo cirkusanti in ulični gledališčniki. Pred približno 50 leti je skupina navdušencev celo razvila nov slog vožnje z enokolesom, imenovan gorsko enokolesarjenje ali krajše MUni (ang. Mountain Unicycling).



Tricikel ima tri kolesa, kot že ime pove, in je zato zelo stabilen. Večinoma ga vozijo malčki, a obstajajo različice tudi za odrasle. Predvsem ga priporočajo starejšim, ki imajo težave z ravnotežjem. Ker ima veliko nosilnost, je dobra izbira tudi za pretežke ljudi.



Otroško kolo je nepogrešljiva igrača in eden prvih športnih rekvizitov. Pomaga razvijati motorične spretnosti, uriti ravnotežje, vzdržljivost in samostojnost. Lahko ima pomožna kolesa, ki se snamejo, ko otrok kolo že nekoliko obvlada. Pogosto nanj otroci presedlajo s poganjalca (kolesa brez pedal).

JAZ RAD DIRKAM OB
KOLESU, PEPCA PA SE
RAJE VÁŽI V KOŠARI.



Mestno kolo je namenjeno vožnji po mestu in je idealno za različne opravke. Ne pozabite, da je treba pri vožnji s kolesom uporabljati kolesarske površine, če so te na voljo. Običajno je opremljeno z lahkim in vzdržljivim okvirjem ter nekaj prestavami, ki olajšajo vožnjo navkreber. Ima košaro ali prtljažnik, kamor je mogoče odložiti dodatno prtljago.

Cestno kolo je namenjeno vožnji po cestah oziroma kolesarskih površinah, če so te na voljo, za rekreacijo ali cestna kolesarska tekmovanja. Ima tanjše, asfaltu primerne obroče in gume. Po navadi ima od 21 do 30 prestav.

Gorsko kolo je prirejeno posebej za gorsko kolesarjenje. V primerjavi s kolesi, namenjenimi za vožnjo po urejenih površinah, ima robustnejše ogrodje in druge sestavne dele ter širše zračnice z globljim profilom. Sodobna gorska kolesa imajo vzmetenje spredaj, lahko pa tudi zadaj.

Električno kolo (e-kolo) je kolo z integriranim elektromotorjem za pogon. Obstaja veliko tipov električnih koles: od takšnih, ki samo asistirajo pri pedaliranju, do močnejših, ki so po sposobnostih precej podobna mopedom. E-kolesa uporabljajo polnilne baterije. Dosegajo hitrost do 45 km/h.

Varnost na prvem mestu

Vožnja s kolesom je zabavna, preprosta in praktična. A ko se voziš s kolesom, si udeležen/a v prometu, to pa pomeni, da moraš poznati pravila in se jih držati. Ponovimo jih skupaj!

Mlajši od 14 let? Kolesarsko izkaznico v žep!

Kolesarji spadajo med ranljivejše udeležence v prometu, zato morajo biti deležni posebne pozornosti drugih voznikov, kot so upoštevanje prednosti, prilagoditev bočne razdalje za varno prehitevanje kolesarjev ter zmanjšanje in upoštevanje omejitev hitrosti.

Tudi kolesarji ne smejo ogroziti pešcev ter morajo prilagoditi svoje ravnanje v prometu, upoštevati morajo prometne predpise in ne voziti v nasprotni smeri, saj tako ogrožajo svoje življenje. Vse naštetu seveda velja tudi za najmlajše kolesarje.

Kolo je prvo samostojno prevozno sredstvo, s katerim otroci sodelujejo v prometu. Njihovo udeležbo ureja nekaj določb **v cestno-prometnih predpisih**, ki jih morajo poznati tudi starši:

- Za vožnjo kolesa se otroci usposobijo ter opravijo **kolesarski izpit** in dobijo kolesarsko izkaznico v osnovni šoli, ki jo obiskujejo.
- Kolo sme samostojno v prometu na cesti voziti otrok, ki je star najmanj osem let in ima pri sebi veljavno **kolesarsko izkaznico**. Brez izkaznice lahko kolo vozi oseba, ki je starejša od 14 let.
- Otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le **v spremstvu polnoletne osebe**. Odrasli lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.
- Otrok do 6. leta sme voziti kolo le na **pešpoti** ali v **območju za pešce**, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

7.-9. razred

Kolesar, **mlajši od 18 let**, mora med vožnjo nositi na glavi pripeto **homologirano zaščitno čelado**. Enako velja tudi za otroka, ki se na kolesu vozi kot potnik.

Če je čelada **homologirana**, to pomeni, da ustreza vsem predpisom, in zato lahko sklepaš, da je **varna**. Uporaba čelade je priporočljiva tudi za starejše od 18 let.



Za svojo varnost lahko veliko narediš sam/a

Pred kolesarjenjem, še posebej pa spomladi pred začetkom sezone, preveri tehnično brezhibnost kolesa. Z akcijo **Varno kolo**, ki jo organizirajo šole, preverjajo tehnično stanje koles, ki jih vozijo učenci. Akcijo organizirajo šole v sodelovanju z občinskimi sveti za preventivo, policijo, AMD ali ZŠAM.

Pregled tehnične brezhibnosti koles se obvezno opravi pri učencih pred opravljanjem vožnje s kolesom v okviru **Programa usposabljanja za vožnjo kolesa**, pogosto pa tudi ob raznih preventivnih aktivnostih, kjer se promovira varno kolesarjenje.



7.–9. razred

Ob pregledu koles se za vsako kolo vodi zapisnik pregleda kolesa, ki ga prejme učenec – lastnik. Če je kolo **tehnično neoporečno**, prejme učenec posebno **nalepko Varno kolo**. Za vsa kolesa, ki so bila zavrnjena, se organizira ponoven pregled, na katerem lahko pridobijo nalepko o tehnični neoporečnosti kolesa.



Bistro glavo varuje čelada

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu že tradicionalno izvaja akcijo Bistro glavo varuje čelada, s katero oblikujejo pozitiven odnos do uporabe kolesarskih čelad, s katero oblikujejo pozitiven odnos do uporabe kolesarskih čelad in drugih varnostnih čelad ter spodbujajo njihovo uporabo.

Uporaba zaščitne kolesarske čelade je zakonsko predpisana za otroke do dopolnjenega 18. leta starosti.

Otroci in mladi se tega pravila skoraj vedno držijo, dosledno jo uporabljajo tudi športniki kolesarji, saj je obvezna na vseh organiziranih kolesarskih dogodkih. Tudi rekreativni kolesarji in tisti, ki se s kolesom vozijo po vsakodnevni opravi, se vedno bolj zavedajo, kako pomembna je **zaščitna čelada**. Za akcijo so se na Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu odločili zato, ker so **poškodbe kolesarjev** lahko zelo hude in puščajo dolgotrajne posledice.



Če se zlomljena roka ali noga kar hitro zaceli in jo po poškodbi lahko normalno uporabljaš, je glava povsem druga pesem. Poškodbe glave so med najnevarnejšimi kolesarskimi poškodbami, najpogosteje pa so posledica **trčenja z motornimi vozili**, ki jih sploh ne povzroči kolesar in se jim tudi ne more izogniti.

V okviru akcije Bistro glavo varuje čelada organizirajo občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posebne prireditve, prav tako pa se aktivnosti izvajajo v okviru **Evropskega tedna mobilnosti**. Učenci kolesarji na prireditvah organizirano spoznavajo značilnosti prometnih ureditev v naselju, opozarjajo na nujnost varnega kolesarjenja in uporabe zaščitnih sredstev za lastno varnost. Na prireditvah so organizirana tudi **tekmovalja v spretnosti vožnji** in druge aktivnosti.

Leto 2024 je med kolesarji zahtevalo 4 smrtne žrtve in 235 hudih poškodb.



Opravi kolesarski izpit

Kolo je eno od najbolj priljubljenih prevoznih sredstev otrok, saj jim pomeni obenem igralo in prevozno sredstvo. Kolesarski izpit se običajno opravlja v **5. razredu osnovne šole**, uspešno opravljen izpit pa mladim omogoča samostojno kolesarjenje na cestah.



Z vsem naštetim boš pomembno prispeval/a k prometni varnosti in zmanjševanju števila prometnih nesreč, v katerih so udeleženi kolesarji. V Sloveniji v zadnjih letih naštetej okrog 1300 prometnih nesreč na leto z udeležbo kolesarjev, med spodbudnimi kazalci prometne varnosti pa je lani pomembno izstopalo zmanjšanje števila žrtev med kolesarji.

NAGRADNI IZZIV

ALI STE V PROMETU DOVOLJ VIDNI?

V prometu velja: če hočemo biti varni, moramo biti najprej vidni! Poleg tehnično ustreznega kolesa moramo zato uporabljati **lučke**, spredaj belo in zadaj rdečo, še posebej v mraku, temi ali megli. Pomembna je tudi uporaba **kresničk** in **odsevnih trakov**.

Da nas bodo vozniki še hitreje opazili, oblecimo svetla oblačila z odsevnimi dodatki.

Vedno in dosledno uporabljamo luči!



IN ZDAJ NAGRADNI IZZIV ZATE!

Preveri svoje znanje in sodeluj v nagradnem izzivu, v katerem AMZS podarja **Odsevne pakete** za boljšo vidnost in varnost med hojo, tekom ali kolesarjenjem ponoči, v mraku, megli ali dežju.

Za sodelovanje v nagradni igri odgovori na vprašanje:

Kateri dejavnik najbolj vpliva na to, kako hitro te vozniki opazijo v temi?

- a) Količina prometa na cesti
- b) Uporaba odsevnih elementov
- c) Hitrost hoje

Odgovor pošlji po navadni pošti **do 30. 4. 2025** na naslov **Uredništvo Vesele šole, Slovenska 29, Ljubljana**, ali po e-pošti na vesela.sola@mladinskaknjiga.si.

Med vsemi, ki boste pravilno odgovorili, bomo izžrebali tri srečne dobitnike

ODSEVNEGA PAKETKA AMZS.

Več o pravilih nagradne igre si preberite na www.veselasola.net/pravila-nagradnih-iger/.



BOLJ VIDNI, BOLJ VARNI



Redna cena
24⁹⁹ €

Za
člane
AMZS **-20%**

Poiščite v **AMZS** centrih
in na naklikaj.amzs.si

AMZS

Vocabulary | Wörterbuch

kolo – a wheel, a bicycle, a bike – das Fahrrad
tisočletje – a thousand years – das Jahrtausent
odkriti – to discover – entdecken
preživljati – to spend (time) – verbringen
prosti čas – free time – die Freizeit
okolje – environment – die Umwelt
priljubljen – popular – beliebt
barje – here: marshes – der Sumpf

premagovati – to overcome – zurücklegen
razdalja – a distance – die Strecke
prevozno sredstvo – a means of transport – das Transportmittel
lončarstvo – pottery – die Töpferei
nit – a thread – der Faden
kolovrat – a spinning wheel – das Spinnrad
mlinsko kolo – a mill wheel – das Mühlrad

mleti – to grind – mahlen
žito – grain – das Getreide
junak – a hero – der Held
izlet – a trip – der Ausflug
gorsko kolesarjenje – mountain biking – das Mountainbiking
športni kolesar – sports cyclist – der Sportradfahrer

Bicycle

The oldest ever discovered wooden wheel in the world comes from the Ljubljana Marshes and is more than five thousand years old. The first wheels were actually used by people in pottery, on spinning wheels for spinning thread and as mill wheels for grinding grain. The wheel, as a means of transport as we know it today, was invented at the beginning of the 19th century. Today, cycling is very popular. With a bicycle we quickly cover short distances and, at the same time, we take care of the environment. We enjoy spending our free time on bikes, whether on a trip in nature or going mountain biking. A special mention should go to sports cyclists, who are regarded as true heroes in Slovenia.

What do we use a wheel for nowadays?

- a. for grinding grain
- b. in pottery
- c. for covering distances

Das Fahrrad

Das älteste jemals entdeckte Holzrad der Welt stammt aus den Sümpfen von Ljubljana und ist mehr als fünf Jahrtausende alt. Die ersten Räder wurden in der Töpferei, als Spinnräder zum Spinnen von Fäden und als Mühlräder zum Mahlen von Getreide verwendet. Das Rad als Transportmittel, wie wir es heute kennen, wurde Anfang des 19. Jahrhunderts erfunden. Heute ist das Radfahren sehr beliebt. Mit dem Fahrrad kann man schnell kürzere Strecken zurücklegen und dabei die Umwelt schonen. Wir verbringen unsere Freizeit gerne auf den Fahrrädern, sei es auf Ausflügen in die Natur oder beim Mountainbiking. Eine besondere Erwähnung verdienen die Sportradfahrer, die in Slowenien wahre Helden sind.

Wozu wird heute das Fahrrad benutzt?

- a. zum Mahlen von Getreide
- b. zum Töpfeln
- c. zum Zurücklegen von Strecken

7.-9. Class

Where was the first wheel in the world found?

How old is the first wooden wheel in the world?

- a. 500 years old
- b. 5000 years old
- c. 50,000 years old

When cycling we also take care of the environment. How?

- a. We spin threads with bicycles.
- b. We cover short distances.
- c. We spend free time riding bicycles.

Where do we not spend free time on a bike?

- a. At school.
- b. In nature.
- c. In the mountains.

What are sports cyclists in Slovenia?

- a. mill workers
- b. heroes
- c. environmentalists
- d. mountain bikers

7.-9. Klasse

Wo wurde das erste Fahrrad der Welt entdeckt?

Wie alt ist das erste Fahrrad der Welt?

- a. 500 Jahre
- b. 5000 Jahre
- c. 50.000 Jahre

Mit dem Radfahren schonen wir auch die Umwelt. Wie?

- a. Mit dem Fahrrad spinnen wir Fäden.
- b. Wir legen kürzere Strecken zurück.
- c. Auf dem Fahrrad verbringen wir unsere Freizeit.

Wo verbringen wir nicht unsere Freizeit auf dem Fahrrad?

- a. in der Schule
- b. in der Natur
- c. in den Bergen

Was sind in Slowenien die Sportfahrräder?

- a. die Müller
- b. die Helden
- c. die Umweltschützer
- d. die Mountainbiker

Že imaš mednarodni certifikat iz angleščine in španščine?

Prijavi se na izpit **Cambridge** (Young Learners Tests, A2 Key, B1 Preliminary, B2 First – vsi "for Schools") in **DELE** (A1 in A2/B1 – oba "para Escolares")



CAMBRIDGE
English
Authorized Exam Centre



pionirski
dom
CENTER ZA
KULTURO MLADIH

izpiti.pionirski-dom.si/si

Znaš?

1. Kaj od naštetega NI slavna kolesarska dirka?

- a. Tour de France
- b. Tour de Lojze

3. Kaj morate imeti mlajši od 14 let, če želite kolesariti brez spremstva?

- a. Pogum.
- b. Kolesarski izpit.
- c. Pametni telefon z navigacijo.

4. V katerem razredu opravljaš kolesarski izpit?

- a. V četrtem.
- b. V četrtem, če ga ponavljaš.
- c. V petem.

2. Zakaj morajo kolesarji nositi čelado?

- a. Da jim veter ne pokvari frizure.
- b. Da si ne razbijejo glave.

7.-9. razred

5. Poveži pomembne izume in ljudi iz zgodovine kolesa.

- | | |
|---------------------|----------------------|
| a. Verižni zobnik. | č. John Boyd Dunlop |
| b. Leseno kolo. | d. Koliščarji. |
| c. Napihljiva guma. | e. John Kemp Stanley |

6. Kako se imenuje premica, ki se dotika oboda kroga?

- | | |
|-------------|-------------|
| a. krožnica | c. tangenta |
| b. sekanta | d. tetiva |

8. V okviru katere akcije lahko v šoli preveriš, ali je tvoje kolo tehnično neoporečno?

- a. Nevarnost na cesti.
- b. Varna vožnja.
- c. Varno kolo.
- č. Varno v šolo.

7. kateri kolesarji so dirkali prvi?

- a. Ženske.
- b. Slovenci.

Državno tekmovanje bo 9. aprila 2025 ob 14. uri

PRIDI NA
VESELASOLA.NET,
TAM TE ČAKAJO UČNA POT
IN LEPE NAGRADE!



Starejši rešite celoten preizkus, če obiskuješ 4.-6. razred, pa reši samo del, ki ni označen z znakom 7.-9. razred. Rešitve vpiši v obrazec na desni in izrezanega pošlji na naslov:

Vesela šola, Mladinska knjiga Založba, Slovenska 29, 1000 Ljubljana, s pripisom »**aprilsko VŠ**«.

Ne pozabi pripisati svojih podatkov (ime in priimek, naslov). Obrazec naj podpiše eden od staršev oziroma skrbnikov, ki s podpisom dovoljuje, da sodeluješ v nagradni igri. Med prispelimi pravilnimi odgovori bomo **9. maja** izžrebali nekaj srečnejšev, ki jih čakajo nagrade. Imena nagradencev bodo v tednu dni po žrebanju objavljena na www.veselasola.net, kjer so objavljena tudi pravila nagradnih iger.

Pravilni odgovori:

Ime in priimek veselošolke, veselošolca:

.....

Naslov:

Podpis starša:

Razred: 4.-6. 7.-9. Obkroži

Aprilsko temo o varnem kolesarjenju smo pripravili:

besedilo Katja Željan v sodelovanju z AMZS; angleški in nemški del Pionirski dom; ilustracije Matej de Cecco, Vladimir Leben; oblikovanje Simon Kajtna; jezikovni pregled Vera Jakopič; slikovno gradivo Shutterstock, Wikipedia, Agencija za varnost prometa RS; urednica Irena Duša Draž.

Pri izpeljavi zasnove letošnje Vesele šole nam pomagata:

Telekom Slovenije in Zavarovalnica Triglav
Vesela šola je priloga mesečne revije Pili; letnik 55, št. 8 (april 2025)